

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/240/2020
Identifikačné číslo spisu:	7515221211
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7515221211.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Brňáka a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Ivana Rumanu, v spore žalobkyne WM Consulting & Communication, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 34 127 798, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Roman Kvasnica a partneri, s.r.o., so sídlom v Piešťanoch, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598, proti žalovanému I. V., bývajúcemu v F., F. Z. XXX/XX, zastúpenému procesným opatrovníkom V. V., bývajúcej v F., F. Z. XXX/XX, o zaplatenie 1.713,09 € s prísl., vedenom na Okresnom súde Košice-okolie pod sp. zn. 14C/1241/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 28. mája 2020 sp. zn. 5Co/352/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) ostatným rozsudkom z 21. augusta 2019 č. k. 14C/1241/2015-159 zamietol žalobu a priznal žalovanému náhradu trov konania.

1.1. Vychádzal z toho, že právny predchodca žalobkyne Slovenská sporiteľňa uzavrel so žalovaným zmluvu o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXXXXX/X zo dňa 6. augusta 2003 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému kontokorentný úver do výšky úverového rámca 10 000,- Sk, (331,94 eura) s tým, že konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 5. august 2004. Dodatkom č. 1 k zmluve sa zmluvné strany dohodli na zmene výšky úverového rámca na 37 000,- Sk (1 228,17 eur). Odstúpením od zmluvy zo dňa 14. decembra 2012 Slovenská sporiteľňa odstúpila od zmluvy. Dňa 25. septembra 2014 bola pohľadávka Slovenskej sporiteľne voči žalovanému postúpená na žalobkyňu. Oznámením zo dňa 7. októbra 2014 upovedomila Slovenská sporiteľňa žalovaného o postúpení pohľadávky. Výzvou na zaplatenie pohľadávky zo dňa 11. marca 2015 bol žalovaný vyzvaný právnym zástupcom žalobkyne na zaplatenie dlžnej sumy. Ku dňu postúpenia pohľadávky dosiahla výška splatného dlhu žalovaného celkom sumu 1 713,09 €. Uvedená suma pozostávala z istiny vo výške 1 514,04 € a príslušenstva vo výške 199,05 €.

1.2. Prvostupňový súd po odcitovaní § 39 OZ a § 92 ods. 8 zákona o bankách v podstatnom uviedol, že v danej veci žalobkyňa nepreukázala, že by výzvu na plnenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách žalovanému zaslala pred postúpením pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávky bola uzavretá dňa 25. septembra 2014 a právny predchodca žalobkyne pred postúpením žalovanému výzvu nezaslal. Keďže vyššie uvedenú výzvu žalobkyňa nepreukázala súdu, súd dospel k záveru, že žalobkyňa pohľadávku nenadobudla z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na jej platné postúpenie a nie je teda na jej uplatnenie v súdnom konaní aktívne vecne legitimovaná. Na základe uvedeného súd žalobu bez ďalšieho zamietol.

1.3. Žalobkyňa taktiež nepreukázala, že došlo k platnému zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorý je obligatónym predpokladom zosplatnenia úveru podľa § 565 OZ, nakoľko ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy v splátkach. Žalovaný nebol v súlade s citovaným paragrafom upozornený v lehote 15 dní pred zosplatnením na uvedenú skutočnosť, t.j. na zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ. Súd ani výzvu, ktorú predložila žalobkyňa zo dňa 14. decembra 2012 nemohol považovať za výzvu pred zosplatnením celého úveru, ktorý podľa predložených dokladov mal byť zosplatnený. Z uvedeného dôvodu takéto zosplatnenie úveru odporuje zákonu a jedná sa o neplatný právny úkon podľa § 39 OZ.

1.4. Keďže žalovaný bol v konaní úspešný, priznal mu prvostupňový súd náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. mája 2020 sp. zn. 5Co/352/2019 potvrdil prvostupňový rozsudok a priznal žalovanému náhradu odvolacích trov.

2.1. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozsudok bol vecne správny a aj argumentačne odôvodnený, preto ho potvrdil podľa § 387 CSP, pričom súhlasil s dôvodmi uvedenými v rozsudku.

2.2. K odvolacím námietkam uviedol, že samozrejme žalovaný sa nemohol vyjadriť, keď bol zastúpený procesným opatrovníkom Vierou Veščákovou a svoje tvrdenia žalovaný v priebehu celého konania aj preukázal. Žalobkyňa mala všetky podklady a listiny, ktorými odôvodňovala svoju žalobu, avšak tieto nepreukázala, lebo súd prvej inštancie správne zistil, že žalobkyňa pohľadávku nemohla nadobudnúť zákonne, išlo o neplatné postúpenie a nebola teda žalobkyňa vecne legitimovaná na podanie žaloby, pričom skúmal súd aj úverovú zmluvu podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z. z. (náležitosti zmluvy).

2.3. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nesporne vyplýva a súd prvej inštancie to aj jednoznačne vyložil, že citované ustanovenie umožňuje postúpiť bankovú pohľadávku iba v tej časti, ktorá je po splatnosti a iba po písomnej výzve na splnenie. K platnému zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 OZ taktiež nedošlo, ktorý je obligatónym predpokladom zosplatnenia úveru so zreteľom na § 565 OZ, lebo ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy v splátkach. Žalovaný nebol upozornený v lehote 15 dní pred zosplatnením na uvedenú skutočnosť, t. j. zosplatnenie úveru podľa § 565 OZ a ani výzva, ktorú predložila žalobkyňa (a ju tu ťažila dôkazná povinnosť) zo 14. decembra 2012 nie je považovaná za výzvu pred zosplatnením celého úveru, nakoľko podľa predložených dokladov mal už byť zosplatnený. Uvedené konanie právneho predchodcu žalobkyne jednoznačne odporovalo Občianskemu zákonníku a išlo o neplatný právny úkon podľa § 39 OZ. Žalobkyňa teda nadobudla pohľadávku pri nesplnení zákonných podmienok a preto ide o postúpenie pohľadávky neplatnej a z tohto dôvodu pri podaní žaloby už nebola žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná na podanie takejto žaloby.

2.4. Odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 CSP, lebo žalovaný mal úspech v spore.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, a to podľa § 420 písm. f/ CSP (implicitne) § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (explicitne). Navrhla, aby dovolací súd zrušil obe rozhodnutia nižších súdov a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietala, že odvolací súd pochybil, keď vyslovil názor, že absenciou postupu podľa § 181 ods. 2 CSP súdom prvej inštancie nedošlo k odňatiu možnosti strane konať pred súdom, a teda porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobkyňa tvrdila, že v prípade pasivity slabšej strany v sporovom konaní, za predpokladu, že súd realizuje dokazovanie nad rámec návrhov a skutkových tvrdení sporových strán bol súd obligatórne povinný určiť, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné resp. nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie a uviesť predbežné

právne posúdenie podľa § 181 ods. 2 CSP. Ak tak neurobí vzniká riziko vydania nepredvídateľného súdneho rozhodnutia.

3.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalobkyňa namietala

(i) nesprávne právny názor vyslovený odvolacím súdom, že v predmetnej veci nedošlo k platnému zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ. Podľa jej názoru v prípade kontokorentných úverov (o ktorý išlo v danej veci) neexistuje dohoda o splácaní poskytnutých peňažných prostriedkov v pravidelných mesačných splátkach, s konkrétnym dátumom splatnosti a konkrétnou výškou splátky, ako je tomu pri splátkových úveroch. Preto neexistuje relevantný dôvod, aby sa zmluvný vzťah, ktorý vznikne zo zmluvy o kontokorentnom úvere (povolenom prečerpaní), aplikovali ustanovenia § 565 a § 53 ods. 9 OZ, pretože medzi zmluvnými stranami nebolo dohodnuté plnenie v splátkach.

(ii) Z dôvodov uvedených v bode 3.2.(i) odvolací súd podľa žalobkyne pochybil (aj) vo svojom právnom závere, že v predmetnej veci nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z úveru podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V tejto súvislosti uviedla, že z listín založených v súdnom spise jednoznačne vyplýva, že v čase postúpenia pohľadávky, t. j. ku dňu 25. septembra 2014 bola táto pohľadávka v celom uplatnenom rozsahu splatná, žalovaný bol písomným podaním zo 14. decembra 2012 písomne vyzvaný na úhradu, pričom medzi výzvou o 14. decembra 2012 a postúpením pohľadávky na žalobkyňu k 25. septembru 2014 uplynula dlhšia ako zákonom stanovená minimálna lehota 90 dní. Z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplyva, že zákon vyžaduje po zosplatnení úveru aj osobitné upozornenie dlžníka na možnosť postúpenia pohľadávky, pokiaľ je súčasťou oznámenia o zosplatnení výzva na úhradu splatného dlhu.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je sčasti prípustné vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP, avšak nie je dôvodné.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

6. V danom prípade vyvodila žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania (aj) z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolaateľka videla v absencii postupu súdu prvej inštancie podľa § 181 ods. 2 CSP, následkom čoho bolo vydanie prekvapivého rozhodnutia, znemožnenie realizácie procesných práv žalobkyne a uplatnenia všetkých prostriedkov procesného útoku, pričom odvolací súd nezákonnosť postupu súdu prvej inštancie neodstránil.

7.1. Podľa § 181 ods. 2 CSP po úkonoch podľa odseku 1 (najmä prednese žaloby a vyjadrenia k nej) súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná a uvedie tiež svoje predbežné právne posúdenie veci, čo neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

8. Z obsahu súdneho spisu dovolací súd zistil, že prvostupňový súd na pojednávaní konanom dňa 5. augusta 2019 (č. l. 157 spisu), za prítomnosti právneho zástupcu žalobkyne a opatrovníčky žalovaného po vyvolaní veci bola oboznámená žaloba, na obsahu ktorej zástupca žalobkyne zotrval v celom rozsahu. K veci sa následne všeobecne vyjadrila opatrovníčka žalovaného (žalovaný mal tri mozgové porážky a

t'ážky stupeň demencie). Následne bol súdom oboznámený obsah spisu. Záverom právny zástupca žalobkyne uviedol, že proti vykonanému dokazovaniu nemá námietky, ani ďalšie návrhy na dokazovanie. Opatrovníčka žalovaného uviedla, že nevie riešiť vzniknutú situáciu. Prvostupňový súd potom odročil pojednávanie za účelom vyhlásenia rozsudku. Je teda nepochybné, že prvostupňový súd nedodrжал formálny postup uvedený v ustanovení § 181 ods. 2 CSP.

9. K dovolateľkou namietanému postupu súdu prvej inštancie v rozpore s § 181 ods. 2 CSP dovolací súd predovšetkým uvádza, že nie každé porušenie procesného prepisu dosahuje intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces.

9.1. Ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 366/2018 odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, keď ani v ďalej uvedenom právnom závere Krajského súdu v Prešove nezistil porušenie namietaných práv. „Je pravdou, že prvoinštančný súd nepostupoval podľa § 181 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd neuviedol stranám sporu počas konania ... ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré súd považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná a taktiež neuviedol svoje predbežné právne posúdenie veci. Opomenutie aplikácie § 181 ods. 2 CSP vydaním rozhodnutia vo veci samej sa konvaliduje. V rozhodnutí o veci samej prvoinštančný súd svoje názory oznámil a tým zhojil tento procesný nedostatok a prípadné odňatie práva na spravodlivý súdny proces stranám sporu. Preto tento dôvod odvolací súd nepovažuje za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie" (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/7/2017 z 23. januára 2018).

9.2. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 181 ods. 2 CSP v podstatných rysoch prevzal úpravu priebehu pojednávania po prednesoch strán podľa § 118 ods. 2 OSP. Podľa § 181 ods. 2 CSP, po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu. Ak samosudca toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. Porušenie citovaného ustanovenia teda žiadnym spôsobom nediskvalifikuje stranu sporu napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a pod., čo napokon v prejednávanej veci vyplýva aj z obsahu záznamu z pojednávania pred súdom prvej inštancie. „Striktné nedodržanie postupu podľa § 118 ods. 2 <. O.s.p. (teraz § 181 ods. 2 CSP - pozn. dovolacieho súdu) zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné a ktoré zostali sporné) možno hodnotiť len ako tzv. inú vadu konania, ktorou možno dovolanie v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ <. O.s.p. odôvodniť. Existencia tejto vady sama osebe však nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ <. O.s.p." (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/167/2012 z 28. mája 2013). Dovolací súd v nadväznosti na uvedenú judikáciu uvádza, že ustanoveniu § 237 písm. f/ OSP korešponduje podľa novej právnej úpravy ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, pričom pojem „odňatie možnosti konať pred súdom" sa nahradil pojmom „právo na spravodlivý proces", čím právna úprava CSP precizuje podmienky prípustnosti dovolania z dôvodu zmätočnosti.

10. Podobne aj v teraz posudzovanej veci podľa názoru dovolacieho súdu bola dovolateľkou namietaná vada konvalidovaná v priebehu ďalšieho konania. Žalobkyňa sa o nosných záveroch, ktoré viedli prvostupňový súd k zamietnutiu jej žaloby nepochybne dozvedela z ostatného prvostupňového rozsudku, ktorý jej bol riadne doručený a proti ktorému podala opravný prostriedok (odvolanie). V neposlednom rade nielen v rámci odvolacieho konania, ale aj v rámci podaného dovolania žalobkyňa mohla/mala predložiť dôkaz o tom, že výzva zo 14. decembra 2012 (č. I. 10 spisu) bola skutočne doručená žalovanému (jadro nosných záverov, prečo nie je žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná v spore, pozn.), čo z obsahu spisu nevyplýva; dokonca z listinného dôkazu založeného žalobkyňou do spisu nevyplýva ani len to, že predmetná výzva bola aspoň doručovaná (odoslaná) žalovanému (čo napr. vyplýva z oznámenia o postúpení pohľadávky na č. I. 11 spisu, pozn.). Obranu žalobkyne cez inštitút ustanovenia § 181 ods. 2 CSP preto považoval dovolací súd za účelovú, nakoľko nesmerovala k odstráneniu príčiny, ale iba dôsledku.

11. V zmysle vyššie uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka neodôvodnene namietala, že nedodržaním procesného postupu podľa § 181 ods. 2 CSP súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces. Dovolací súd tak nezistil skutočnosť, ktorá by odôvodňovala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP

12. Podľa žalobkyne nižšie súdy pochybili vo svojom právnom závere, že v predmetnej veci nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky z úveru podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. V tejto súvislosti uviedla, že žalovaný bol písomným podaním zo 14. decembra 2012 vyzvaný na úhradu, pričom medzi výzvou zo 14. decembra 2012 a postúpením pohľadávky na žalobkyňu k 25. septembru 2014 uplynula dlhšia ako zákonom stanovená minimálna lehota 90 dní. Napriek tomu, že možno mať oprávnenú pochybnosť, či v danej spojitosti žalobkyňa namietala riešenie právnej otázky zo strany nižších súdov, a teda nešlo o otázky skutkové, dovolací súd aj s použitím ustanovenia § 124 ods. 1 CSP ustálil, že v skutočnosti dovolateľka nesúhlasila s právnym posúdením veci odvolacím (prvostupňovým) súdom v súvislosti so zisteným nedostatkom aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v danom spore, a to na základe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Najvyšší súd už iba dodáva, že v tejto časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci sa už otázkou doručovania výzvy zo 14. decembra 2012 žalovanému nezaoberal (pozri bod 10 in fine), ale rešpektujúc zistený skutkový stav nižšími súdmi (§ 442 CSP) vychádzal z toho, že výzva žalovanému doručená (preukazne) nebola.

13. So zreteľom na riadne nastolenie právnej otázky a v situácii, na ktorú sa vzťahuje ustanovenie § 421 ods. 1 CSP, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne v tejto časti je procesne prípustné. Následne preto skúmal, či je podané dovolanie dôvodné (či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu skutočne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci predmetnej právnej otázky).

14. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

15. Nižšie súdy zamietnutie žaloby (prvostupňový súd), resp. jej potvrdenie (odvolací súd) odôvodnili jednak tým, že žalobkyňa (i) nepreukázala doručenie výzvy zo 14. decembra 2012 žalovanému pred postúpením pohľadávky, v dôsledku čoho bola zmluva o postúpení pohľadávky neplatná a (ii) taktiež nepreukázala, že došlo k platnému zosplatneniu úveru podľa § 53 ods. 9 OZ, ktorý je obligatórnym predpokladom zosplatnenia úveru podľa § 565 OZ, nakoľko ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy v splátkach (bod 23 odôvodnenia prvostupňového rozsudku a body 15 a 18 odôvodnenia odvolacieho rozsudku).

16. Vo veci sp. zn. 1Cdo/147/2017 najvyšší súd posudzoval spotrebiteľský spor, v ktorom sa postupník (žalobca) domáhal od dlžníka zaplataenia žalovanej istiny s príslušenstvom. Nižšie súdy (prvostupňový a odvolací) žalobu zamietli (prvostupňový), resp. toto potvrdili (odvolací) keď dospeli k záveru, že vzhľadom na nedodržanie zákonných podmienok uvedených v § 92 ods. 8 ZoB bola zmluva o postúpení pohľadávky banky (postupcu) na postupníka (žalobcu) neplatná (§ 39 OZ), v dôsledku ktorej skutočnosti postupník (žalobca) nebol v spore aktívne vecne legitimovaný. Žalobca (postupník) podal dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktoré najvyšší súd zamietol. V podstatnom najvyšší súd uviedol, že v prípade, ak neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 prvá veta ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jedná sa o postúpenie v rozpore so zákonom (v tomto prípade so zákonom o bankách), kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ, pričom na absolútnu neplatnosť

postúpenia, musí prihladiť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ak teda dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadom ktorej to zákon vylučuje, ide o cesiu neplatnú ex tunc a jej neplatnosť nie je možné zhojiť. Výslovené právne i skutkové závery najvyšším súdom vychádzali z už predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 7Cdo/26/2017. V podobných skutkových a právnych súvislostiach rozhodol najvyšší súd aj vo veci sp. zn. 1 Obdo 92/2018. V podobných súvislostiach rozhodol aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci sp. zn. II. ÚS 171/2020.

16.1. V uznesení z 30. júna 2022 sp. zn. 7Cdo/86/2021 najvyšší súd akcentoval právny názor, podľa ktorého (i) pokiaľ zmluva o postúpení pohľadávky banky nespĺňa (aj) zákonné podmienky uvedené v § 92 ods. 8 ZoB potom je takáto zmluva ex tunc neplatná (§ 39 OZ); na neplatnosť postúpenia prihláda súd ex offo, (ii) neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky banky spôsobuje nemožnosť vymáhania dlžných súm postupníkom, a to pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitimácie. K uvedenému dovolací súd dodal, že ak v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky banky postupník nemôže vymáhať dlžné sumy od dlžníka (spotrebiteľa) potom zároveň platí, že ak by takýto postupník prijal plnenie dlžníka, prijal by ho od neho bez právneho dôvodu.

16.2. V neposlednom rade na Občianskoprávnom kolégiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konanom dňa 22. júna 2022 bola ako judikát schválená právna veta: „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitimáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa" [rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo/162/2020 (Citovaná právna veta bude zverejnená v Zbierke v krátkom čase, pozn.)].

17. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto jej nedôvodné dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

18. Pokiaľ dovolací súd zistil správnosť vyššie uvedeného právneho záveru odvolacieho (prvostupňového) súdu, bolo už nadbytočne sa vecne zaoberať aj ďalšími námietkami žalobkyne, týkajúcimi sa nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom [bod 3.2.(i)], keďže ich posúdenie by malo iba akademicky význam, bez ďalšieho vplyvu na správnosť záverov súdu o nedostatku vecnej aktívnej legitimácie žalobkyne v tomto spore. Inak povedané, aj keby potencionálne najvyšší súd zistil opodstatnenosť ďalších vecných výhrad dovolateľky, aj tak by musel zamietnuť podané dovolanie z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala doručenie výzvy zo 14. decembra 2012 žalovanému (zákonná podmienka uvedená v § 92 ods. 8 zákona o bankách, pozn.).

19. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému žiadne trovy nevznikli, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.